

Łódź, 16 maja 2023 r.

List otwarty do samorządowców, uczestników II Samorządowego Kongresu Klimatycznego 2023. Łódź, 18-19 maja

Spalarnie to ekościema (greenwashing)

Szanowni Państwo,

My, mieszkańcy, protestujemy przeciwko ekościemiu (greenwashingowi) realizowanej przez liderów samorządowych. Jak Polska długa i szeroka prezydenci, burmistrzowie i wójtowie mówią nam z jednej strony, że „troska o środowisko to nasza wspólna sprawa”, a z drugiej podejmują działania antyekologiczne budując spalarnie śmieci. Zwracamy uwagę, że zarówno na forum ONZ, jak i Unii Europejskiej spalarnie przestały już być postrzegane jako rozwiązanie, lecz raczej jako droga do katastrofy klimatycznej.

Spalarnie generują rakotwórcze dioksyny, najwyższe koszty spośród metod zagospodarowania odpadów oraz emisje CO2 porównywalne ze spalaniem węgla. Spalarnie są źródłem niebezpiecznych popiołów oraz żużli, a co gorsza, spalają cenne surowce, które powinny być powtórnie wykorzystane. To powody, które skłoniły Unię Europejską do zaprzestania finansowania spalarni odpadów z funduszy publicznych.

UE sklasyfikowała spalarnie jako wyrządzające poważne szkody dla celów środowiskowych w tzw. Taksonomii. Taksonomia to potoczna nazwa rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje. Zawiera szczegółowe wytyczne dotyczące kierunków i rodzajów inwestycji, które powinny być wspierane ze środków UE z uwagi na osiągnięcie celów klimatycznych i gospodarki o obiegu zamkniętym.

W art. 17 Taksonomii spalanie odpadów zaliczono do działalności wyrządzającej poważne szkody dla celów środowiskowych. Ponadto w art. 13 rozporządzenia wskazano, że minimalizacja spalania odpadów kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Jak wskazano w rozporządzeniu „Zrównoważony rozwój oraz przejście na bezpieczną, neutralną dla klimatu, odporną na zmiany klimatu i bardziej zasobooszczędną gospodarkę o obiegu zamkniętym mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia długoterminowej konkurencyjności gospodarki Unii”.

Gość Honorowy kongresu – **Frans Timmermans**, Wiceprzewodniczący Wykonawczy Komisji Europejskiej ds. Europejskiego Zielonego Ładu zapewne wie, że **spalarnie to droga i ślepa uliczka, prowadząca nas do katastrofy klimatycznej.**

Kolejny gość kongresu – **Rafał Trzaskowski**, Prezydent m.st. Warszawy oraz Przewodniczący Rady Unii Metropolii Polskich, **buduje w stolicy naszego kraju najdroższą i największą spalarnię odpadów w Polsce.** Czyni to pomimo tego, że Warszawa drugi rok z rzędu nie

1

osiąga wymaganych poziomów recyklingu odpadów komunalnych i nie posiada instalacji, które pozwoliłyby zrealizować je w najbliższej przyszłości.

Przykładem greenwashingu jest postawa Prezydent Łodzi Hanny Zdanowskiej, która została w kwietniu 2021 roku Ambasadorem Paktu na rzecz Klimatu przy Komisji Europejskiej. Po pierwsze, Pani Prezydent i francuska korporacja Veolia forsują w Łodzi budowę dwóch spalarni śmieci: na osiedlu Widzew oraz w pobliżu osiedla Retkinia i lotniska Lublinek. Tylko jedna spalarnia będzie emitowała 200 000 ton CO₂ rocznie. Podobnie jak Warszawa, Łódź nie realizuje obowiązków Gospodarki o Obiegu Zamkniętym i nie osiąga wymaganych poziomów recyklingu odpadów komunalnych. Po drugie warto przypomnieć, że 13 kwietnia br. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi ujawnił kilka tysięcy ton odpadów komunalnych składowanych nielegalnie w wyrobisku po byłej kopalni piasku w dzielnicy Łódź-Widzew. Po trzecie, Pani Prezydent chce wykarzczać i „zagospodarować” pod drogi i hale magazynowe obszar określany jako „zielone płuca Łodzi”, czyli lasy rosnące obok lotniska na Lublinku, w korytarzu napowietrzającym miasto (!). W pobliżu planowana jest spalarnia odpadów. Ten przykłady dobitnie pokazują, że pod płaszczykiem troski o klimat mamy do czynienia z ekościemą.

Szanowni samorządowcy,

czy wiecie, że 11 maja br. europosłowie Parlamentu Europejskiego przegłosowali nową dyrektywę zakazującą greenwaschingu (dyrektywa ws. oświadczeń środowiskowych, Green Claims Directive)?

Zamiast ekościemą zacznijcie na serio dbać o dobro wspólne, jakim jest środowisko. Zamiast budować spalarnie śmieci inwestujcie w zapobieganie wytwarzania odpadów u źródła, selektywną zbiórkę, kompostowanie oraz beztlenowe przetwarzanie bioodpadów (biogazownie), i oczywiście recykling pozostałych surowców.

Potrzebujemy konkretnych decyzji i działań w trosce o dobro wspólne, jakim są nasze małe Ojczyzny, a nie greenwashingu na szczytach klimatycznych.

Mieszkańcy

Instytut Spraw Obywatelskich, Obywatelski
Komitet Obrony Mieszkańców – STOP spalarni
śmieci (Łódź), Lubelski Alarm Smogowy,
Porozumienie Obrony Lublina, Stop spalarni
śmieci w Bielsku-Białej, Stowarzyszenie NIE dla
spalarni w Inowrocławiu, Stop spalarni śmieci w
Będzinie, Stowarzyszenie Fulguris (Inowrocław),
Stowarzyszenie „Pro Mątwy”, Toruński Alarm
Smogowy, STOP spalarni w Nowym Sączu, Nasza
Ziemia Powiśle Dąbrowskie, Stowarzyszenie Nie
dla spalarni śmieci nad Jeziorem Tarnobrzeskim,
Fundacja Zielone Światło, Zielone Wiadomości,
Stowarzyszenie NASZE PRAWO, Towarzystwo na
rzecz Ziemi, NIE dla spalarni w Chrzanowie,
Fundacji Up-life, Stowarzyszenie Tak dla Łodzi,

2

Centrum Zrównoważonego Rozwoju im.
Eugeniusza Kwiatkowskiego – Łódź,
Stowarzyszenie Nasze Pawłowice i Ramiszów, grupa
GminniAktywiści, Rada Osiedla Wilkowyje – Tychy,
Komitet społeczny STOP wrocławskiej spalarni,
Stowarzyszenie Czyste Powietrze z Marszowa

